

**UCHWAŁA NR XCV/1019/24
RADY MIASTA OTWOCKA**

z dnia 30 stycznia 2024 r.

w sprawie Programu Ośłonowego "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2024 w Mieście Otwocku

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 2a i 4 oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.), Rada Miasta Otwocka uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Ośłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 w mieście Otwocku w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Otwocka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2024 r.

**PRZEWODNICZĄCA
RADY MIASTA OTWOCKA**

Monika Joanna Kwiek

Program Osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 w Mieście Otwocku.

SPIS TREŚCI:

I. WSTĘP.....	1
II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU	3
III. CELE PROGRAMU.....	3
IV. ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY PROGRAMU.....	3
V. CEL MODUŁU I PROGRAMU	4
VI. CEL MODUŁU II PROGRAMU	6
VII. FINANSOWANIE PROGRAMU	8

I. WSTĘP

Miejski Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 w Mieście Otwocku, zwany dalej „Programem”, jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed miastem Otwock zachodzące procesy demograficzne. Jest także elementem lokalnej polityki społecznej w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Poprzez nawiązanie współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Otwocku z wolontariuszami oraz poprzez tworzenie partnerstw lokalnych Program ma na celu zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania. Kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych, które nie są w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć podstawowych potrzeb, celowe jest podejmowanie różnego rodzaju działań, które będą finansowane ze środków pochodzących ze środków z dotacji celowej budżetu państwa oraz w wysokości 20 % ze środków własnych miasta Otwock na podstawie. art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Usługa wsparcia, świadczona w ramach programu, będzie obejmować swoim zakresem wsparcie społeczne, wsparcie psychologiczne, ułatwienie dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz wsparcie w czynnościach dnia codziennego. Partnerstwo lokalne, o którym mowa w programie, polega na podejmowaniu współpracy przez lokalne podmioty na rzecz danego środowiska społecznego. Dzięki partnerstwu lokalnemu łatwiej wypracowywać narzędzia, za pomocą których można wprowadzać innowacyjne rozwiązania problemów

i zaspakajania potrzeb lokalnej społeczności. Współdziałanie różnych podmiotów sprzyja integracji międzypokoleniowej i pozwala na obiektywne spojrzenie na obszary problemowe występujące w danej gminie, a co za tym idzie, pozwala to na wzajemne uzupełnianie się w zakresie działań oraz tworzenie uniwersalnej oferty dla poszczególnych środowisk lokalnych. Zawijazywanie partnerstw lokalnych umożliwia również wymianę doświadczeń pomiędzy partnerami, co ułatwia wypracowanie kompleksowych koncepcji na rzecz mieszkańców miasta Otwocka, przyczynia się do budowania pozytywnych relacji oraz zaufania na linii obywatel – instytucja, jak również przyczynia się do wzmocnienia więzi społecznych. Partnerstwo lokalne w swoim założeniu powinno w sposób trwały i systematyczny realizować działania, których celem jest diagnozowanie i rozwiązywanie lokalnych problemów, budowanie tożsamości społeczności lokalnej, budowanie spójnego społecznie środowiska lokalnego, w którym każdy obywatel ma odpowiednie warunki do rozwoju osobistego i społecznego, szczególnie osoby starsze w wieku 60 lat i więcej, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Program wykorzysta również pojawiające się wciąż nowe technologie, w tym m.in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami. Obecne rozwiązania dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli. Realizacja programu obejmuje swoim zakresem dwa moduły:

Moduł I - rozwoju działań samopomocowych poprzez uruchomienie i utrzymanie usług opiekuńczych świadczonych w formule usług sąsiedzkich.

Moduł II - mający na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Dzięki realizacji programu świadczone seniorom wsparcie oraz działania podejmowane w tym zakresie przez Ośrodek Pomocy Społecznej będą przebiegały sprawniej, a seniorzy uzyskają pomoc m.in. w czynnościach dnia codziennego w ramach usług sąsiedzkich.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Miasto Otwock wsparcie finansowe na realizację programu otrzyma ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa oraz w wysokości 20 % ze środków własnych miasta Otwock na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

W ramach obszaru pomocy społecznej program uwzględnia nowe formy wsparcia po zidentyfikowaniu potrzeb miasta w tym zakresie, tworzenie i realizacja programów osłonowych zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz zadanie określone w art. 17 ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.), tj. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich.

III. CELE PROGRAMU

1. Zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary w ramach usług sąsiedzkich.
2. Poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

IV. ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY PROGRAMU

1. Program będzie realizowany do dnia 31 grudnia 2024r.
2. Do programu kwalifikowani będą seniorzy w wieku 60 lat i więcej z terenu miasta Otwocka, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.
3. Miasto, w ramach programu, wybiera następujące formy organizacji i realizacji usługi wsparcia:
 - samodzielnie, tj. przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie organizacji i koordynacji usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich (dotyczy Modułu I).

- zakup usługi wsparcia w postaci opasek bezpieczeństwa wraz z obsługą systemu (dotyczy Modułu II).

4. Kosztem realizacji zadania jest wydatek, jaki poniesie Miasto Otwock w związku z zakupem opaski, obsługi systemu, a także organizacją, koordynacją i realizacją usługi sąsiedzkiej, która mieści się w zakresie przedmiotowym programu.

5. Do zadań miasta Otwock należy w szczególności zorganizowanie, realizacja i koordynacja programu w gminie, bieżący monitoring oraz sprawozdawczość.

6. Miasto, w ramach wydatkowanych środków, jest zobowiązane do prowadzenia zestawienia dowodów księgowych potwierdzających wydatkowane środki, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

V. CEL MODUŁU I PROGRAMU CELEM MODUŁU I JEST ZAPEWNIENIE USŁUGI WSPARCIA SENIOROM W WIEKU 60 LAT I WIĘCEJ PRZEZ ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE OKREŚLONYM W PROGRAMIE, WYNIKAJĄCYCH Z ROZEZNANYCH POTRZEB GMINY.

W realizację Modułu I zaangażowani zostaną wolontariusze poprzez codzienne świadczenie pomocy osobom potrzebującym wsparcia.

1. Usługi sąsiedzkie obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.
2. Minimalne wymogi wobec osoby realizującej usługi sąsiedzkie przedstawiają się następująco:
 - 1) jest osobą pełnoletnią;
 - 2) nie jest członkiem rodziny osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
 - 3) nie jest oddzielnie zamieszkującym małżonkiem, wstępnym ani zstępnym osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
 - 4) złożyła organizatorowi usług sąsiedzkich oświadczenie o zdolności pod względem psychofizycznym do świadczenia takich usług;
 - 5) zamieszkuje w najbliższej okolicy osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;

- 6) ukończyła szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy;
- 7) została zaakceptowana przez osobę, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 8) została zaakceptowana przez organizatora usług sąsiedzkich.

3. Sposób udzielania pomocy w ramach Modułu I programu wygląda w taki sam sposób jak przy realizacji usług opiekuńczych, przy zastosowaniu procedur przyznania świadczeń z pomocy społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydanie decyzji o przyznaniu usług sąsiedzkich).

4. Adresaci Modułu I:

Adresatami Modułu I są seniorzy w wieku 60 lat i więcej z terenu miasta Otwocka którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

5. Do wydatków kwalifikowalnych w ramach MODULU I należą m.in.:

- wydatki związane z organizacją usług sąsiedzkich, w tym m.in.: umowy zlecenia dla opiekunów oraz związane z nimi składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne, koszty zakupu środków ochrony indywidualnej,
- koszty konsultacji specjalistycznych dla realizatorów usług sąsiedzkich, np.: instruktąż pielęgniarstwa, instruktąż rehabilitanta, opiekuna medycznego, itp.,
- wydatki związane z koordynacją usług opiekuńczych w postaci: wynagrodzenia dla koordynatora usług lub dodatki do wynagrodzeń, wraz z pochodnymi,
- koszty zakupu usługi szkoleniowej z zakresu udzielania pierwszej pomocy,
- zwrot kosztów dojazdu do seniorów, w tym zwrot kosztów zakupu paliwa do samochodu służbowego wykorzystanego przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej do realizacji zadań w ramach programu,
- koszty użytkowania oprogramowania pozwalającego na rozliczenie i nadzór nad realizacją usług sąsiedzkich,
- działania promocyjno-informacyjne, w tym np. koszty druku plakatów, ulotek, artykuły w prasie lokalnej,
- identyfikatory dla osób realizujących program w terenie,
- ewentualne koszty ubezpieczenia OC i NNW.

VI. CEL MODUŁU II PROGRAMU CELEM MODUŁU II JEST POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA ORAZ MOŻLIWOŚCI SAMODZIELNEGO FUNKCJONOWANIA W MIEJSCU ZAMIESZKANIA DLA OSÓB STARSZYCH Z TERENU MIASTA OTWOCKA PRZEZ ZWIĘKSZANIE DOSTĘPU DO TZW. „OPIEKI NA ODLEGŁOŚĆ”.

„Opieka na odległość” jest nowoczesną formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To idealne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych, jak i tych objętych wsparciem w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybciej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych. Rozwój współczesnego systemu opieki nad osobami starszymi prowadzi do rozwoju nowoczesnych technologii w tym obszarze. „Opieka na odległość” gwarantuje szeroko pojęty system bieżącego monitorowania stanu seniora w miejscu jego zamieszkania oraz pozwala na natychmiastową reakcję w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia seniora – zarówno spowodowanego problemami w zachowaniu funkcji życiowych, jak również w sytuacji wystąpienia incydentów w miejscu zamieszkania.

Cele szczegółowe Modułu II:

- 1) Świadczeniu usług społecznych na rzecz seniorów z terenu miasta Otwocka, polegających na zapewnieniu dostępu do „opieki na odległość” osobom starszym, przez zakup oraz pokrycie kosztów użytkowania tzw. „opasek bezpieczeństwa”.
- 2) Realizacja Modułu II ma także na celu wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

1. Adresaci Moduł II:

Seniorzy w wieku 60 lat i więcej z terenu miasta Otwocka, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu II:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Otwocku rozeznaje potrzeby seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”.
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Otwocku, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dokonuje zakupu tzw. „opaski bezpieczeństwa” wraz z obsługą systemu u wybranego realizatora usługi.
- 3) Ośrodek Pomocy Społecznej w Otwocku koordynuje i realizuje program na terenie miasta.

2. Opis usługi:

W ramach programu seniorom w wieku 60 lat i więcej z terenu miasta Otwock zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Opaska bezpieczeństwa będzie połączona z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwi połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Opaska pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 60 lat i więcej będzie prosta w obsłudze, np. będzie posiadać maksymalnie jeden przycisk. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmie decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji będzie on mógł zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów,

opiekunów), poprosić o interwencję pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Otwocku lub wezwać służby ratunkowe.

3. Wydatkami kwalifikowalnymi w ramach MODUŁU II będą koszty niezbędne do prawidłowej realizacji zadania, w szczególności:

- zakup urządzeń do świadczenia usługi „opieki na odległość” przy użyciu tzw. „opasek bezpieczeństwa”,
- zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu,
- przyznanie dodatków dla pracowników Ośrodka bezpośrednio zaangażowanych w realizację programu, w postaci dodatków specjalnych zgodnie z przyjętym regulaminem wynagradzania, – promocja projektu, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

- 1) Program finansowany będzie ze środków z dotacji celowej budżetu państwa w 80% związku z art. art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej a w wysokości 20 % ze środków własnych miasta Otwock.
- 2) Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych w programie po przyjęciu programu osłonowego lub uzupełnieniu już przyjętego w danej gminie programu osłonowego o działania obejmujące zakres podmiotowy i przedmiotowy programu, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.
- 3) Środki, o których mowa w pkt 1, przekazuje wojewoda, na podstawie złożonego przez gminę wniosku o zasilenie rachunku.
- 4) Niewykorzystane środki podlegają zwrotowi, niezwłocznie po rozliczeniu wyplat.

**PRZEWODNICZĄCA
RADY MIASTA OTWOCKA**

Monika Joanna Kwiek

Uzasadnienie

Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 ma na celu zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy, wpisujących się we wskazane w Programie obszary oraz poprawę poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Zgodnie z ww. Programem, gminy mogą przystąpić do niego poprzez podjęcie przez Radę Gminy Uchwały o przyjęciu programu osłonowego na podstawie art.17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Miasto Otwock postanawia przystąpić do realizacji tego Programu i przyjmuje Program osłonowy stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały. Koszty realizacji Programu osłonowego zostaną pokryte w 80% z środków finansowych budżetu państwa, udział środków własnych 20% zabezpieczone w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej jako realizatora Programu. W świetle powyższego, zasadnym jest podjęcie przez Radę Miasta Otwocka uchwały w zaproponowanym brzmieniu.

**PRZEWODNICZĄCA
RADY MIASTA OTWOCKA**

Monika Joanna Kwiek